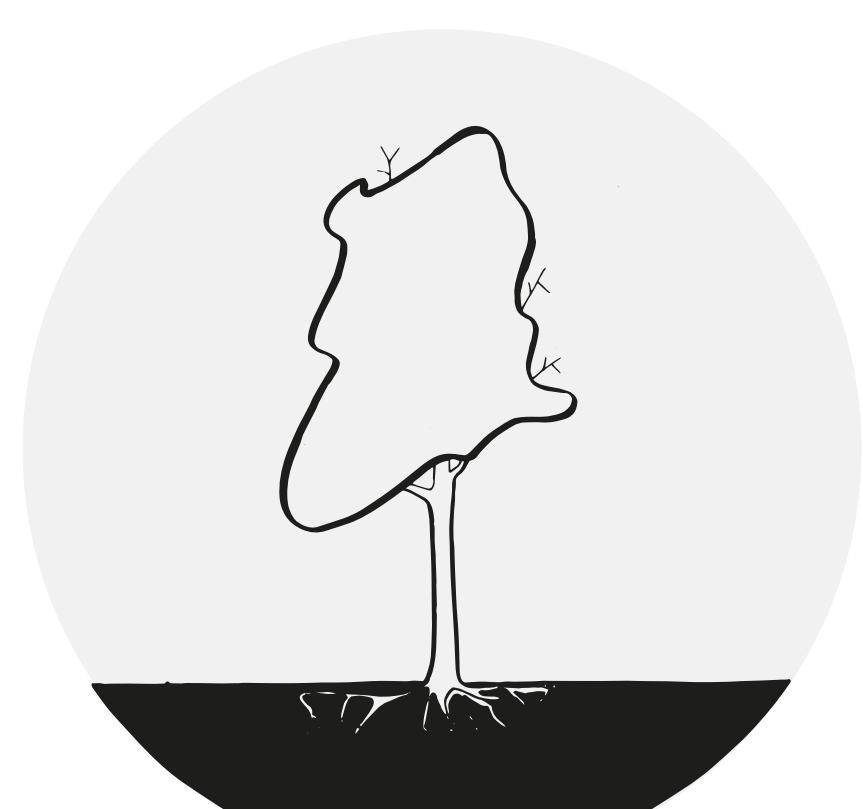
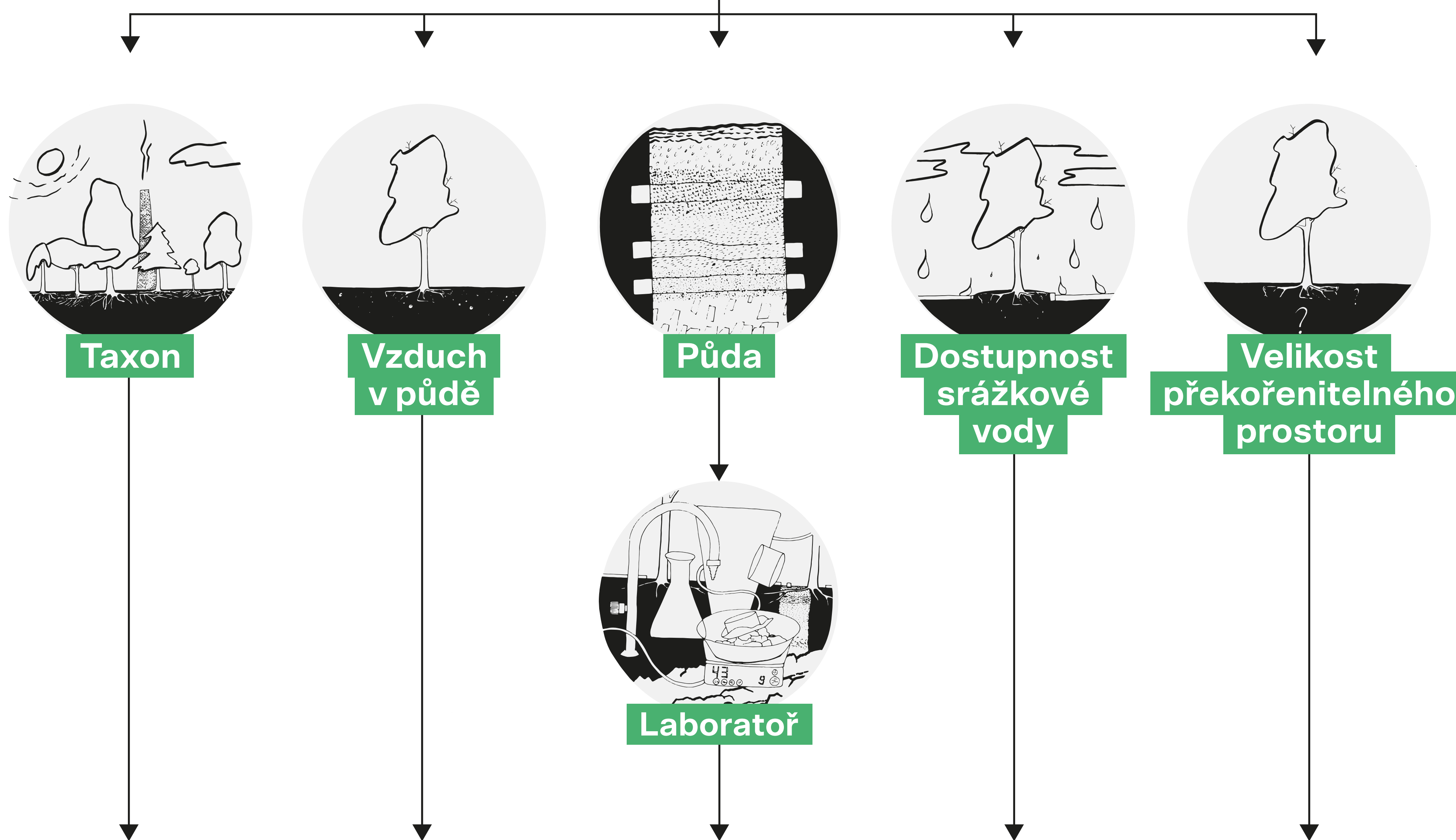

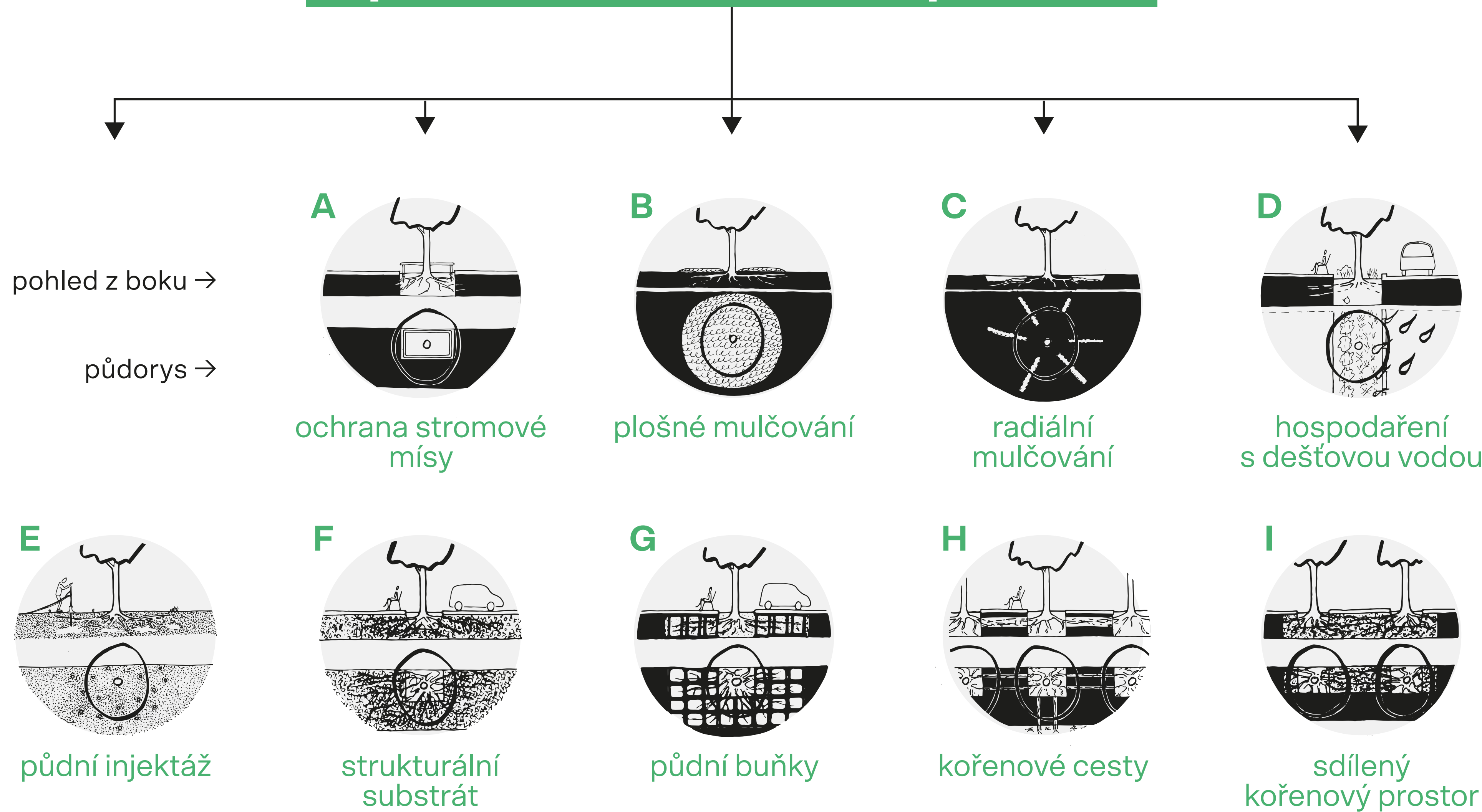
Úprava stanovištních poměrů stromů

Nespokojený strom

Úprava stanovištních poměrů

Spokojený strom

Nespokojený strom

Cílem úpravy stanoviště je zlepšení vitality, zdravotního stavu a stability stromů. Úprava se provádí po zhodnocení aktuálního stavu stanoviště za účelem jeho optimalizace před výsadbou nebo u stromů stávajících. Pro život stromů v urbanizovaném prostředí je za současných klimatických podmínek určující především dostupnost srážkové vody, provzdušnění půdy a s tím související velikost prokořenitelného prostoru.

Taxon

Při hodnocení stanoviště je třeba vzít v úvahu taxon a jeho nároky na stanoviště a prostor.

Vzduch

Provzdušnění půdy je dáno mírou zhutnění mechanického i chemického původu a má zásadní význam pro prokořenitelnost půdy.

Půda

Fyzikální a chemické parametry půdy či substrátu určují kvalitu prokořenitelného prostoru. V terénu lze některé parametry zjišťovat vizuálním hodnocením, pomocí přístrojů a pomocí chemikálií. Další se pak zjišťuje laboratorně. Cílem je určit limitní faktory omezující život stromu.

Dostupnost srážkové vody

Využití srážkové vody je dáno propustností povrchu v kořenové zóně, dostupností vody z okolních ploch a vododržností zeminy. Nesmí dojít k trvalému zamokření stanoviště.

Prokořenitelný prostor

Jde o prostor pro růst kořenového systému, který tvoří zeminy splňující požadavky na vegetační vrstvu půdy. Jeho objem musí být dostatečně velký, aby umožňoval dosažení velikosti dospělého jedince bez dodatečné závlahy. V městských podmínkách je objem často nedostatečný, v extrémním případě je omezen na prostor výsadbové jámy, jelikož navazující antropogenní půdy strom není schopen prokořenit. Důsledkem je omezená velikost stromů, které tak nemohou plnit své funkce v očekávaném rozsahu.

Úprava

Vhodná technologie úpravy stanoviště vychází z předchozího vyhodnocení stanovištních podmínek a spočívá zejména ve:

- snižování úrovně zhutnění
- zlepšení infiltrace srážkových vod a snížení evapotranspirace v kořenové zóně
- výměně degradovaných půd
- zvětšení prokořenitelného prostoru v silně zhutněných či degradovaných půdách

Přehled možných úprav stanoviště

Ochrana stromové mísy (A) pro omezení zhutnění.

Plošné mulčování (B) pro omezení zhutnění a omezení odparu.

Radiální mulčování (C) – výměna půdy v rýhách hloubených nedestruktivní technologií.

Vertikální mulčování – výměna půdy za propustný substrát v sondách hloubených nedestruktivní technologií.

Změna vegetačního krytu za extenzivní travní, bylinný či keřový porost pro omezení zhutnění a snížení míry konkurenčních vztahů.

Mechanické kypření zhutněných půd pro omezení zhutnění na povrchu půdy.

Doplňková závlaha – jednorázově s opakováním dle vývoje klimatických podmínek.

Hospodaření s dešťovou vodou (D) za účelem její retence a infiltrace, zahrnuje i systém odvodnění, aby nedošlo k trvalému zamokření prokořenitelného prostoru.

Půdní injektáž (E) pro provzdušnění půdního profilu tlakem vzduchu i aplikací podpůrných látek.

Aplikace hnojiv a látek vylepšujících stanoviště dle půdního rozboru a zhodnocení vitality, mimo hnojiva lze použít hydroabsorbenty, kořenové stimulatory či mykorrhizní přípravky.

Výměna půdy v kořenové zóně u degradovaných půd nedestruktivní výkopovou technologií.

Strukturální substráty (F) – únosné substráty pro zvětšení prokořenitelného prostoru pod konstrukcemi propustnými pro vodu a vzduch.

Půdní buňky (G) – mechanické prvky tvořící nosnou konstrukci pro zvětšení prokořenitelného prostoru pod konstrukcemi, obsahující nezhuštěný substrát.

Kořenové cesty (H) pro zvětšení prokořenitelného prostoru propojením výsadbových míst.

Plakát vydala:

Společnost pro zahradní a krajinářskou tvorbu

Plakát dále podpořili:

Tento plakát byl finančně podpořen grantem z Programu na podporu projektů ke zlepšení stavu životního prostředí hl. m. Prahy na rok 2019.

Tento Plakát je určen pouze k prvotnímu seznámení s problematikou, při výkonu činnosti je vždy třeba dbát na dodržování příslušných právních předpisů a norem. Nevíte si rady? Kontaktujte nás na kancelar@szkt.cz. Plakát i jeho části jsou volně šiřitelné za podmínky uvedení vydavatele.

www.szkt.cz

Text: David Hora, Alena Klimešová
Ilustrace: Alena Klimešová